



C/ Nou del teatre, 16
17004 - GIRONA
Tel. 972 22 50 44
www.cinematruffaut.girona.cat
a.e: info@cinematruffaut.com

MEMBRE DE LA XARXA



LA PROMESA DE IRENE

Irena's Vow

Polònia, 2023

Direcció: Louise Archambault

Guió: Dan Gordon

Intèrprets: Sophie Nélisse,
Dougray Scott, Andrzej Seweryn,
Eliza Rycembel

Durada: 119 min

Gènere: drama

Idioma: anglès

Data d'estrena: 31/05/2024



Reivindicació d'una heroïna del passat

La Segona Guerra Mundial, i per definició qualsevol conflicte bèl·lic, és terreny adobat per mil i una microhistòries dels individus afectats directament o indirectament per les terribles conseqüències d'una guerra. El cinema ha estat un àmbit perfecte per rescatar de l'oblit i difondre algunes d'aquestes microhistòries. I en especial el testimoni de persones que van arriscar la seva vida per salvar-ne d'altres. Possiblement, la pel·lícula de referència sigui *La llista de Schindler* de Steven Spielberg, que va narrar la lluita de l'empresari alemany Oskar Schindler, que va salvar centenars de jueus de l'extermini nazi. I més recentment hem conegut a la pel·lícula *Els nens de Winton*, la història de Nicholas Winton, un diplomàtic britànic que va aconseguir traslladar i salvar centenars de nens jueus a Londres poc després de la invasió nazi de Polònia i la República Txeca. Ara ens arriba *La promesa d'Irene (Irena's vow)*, una producció canadenco-polonesa que explica una altra història amagada, la de la infermera Irena Gut Opdyke, que després de ser obligada a treballar com a majordona d'un comandant nazi, va posar en risc la seva vida amagant un grup de 12 jueus durant pràcticament dos anys al soterrani de la mansió en què servia. Gut, que en el moment dels fets només tenia vint anys, va haver d'enginyar-se diverses solucions per intentar evitar ser descoberta. De la història d'Irena Gut, el dramaturg Dan Gordon en va fer una obra de teatre que es va estrenar amb molt èxit a Broadway l'any 2009. I prenent com a base el text d'aquesta obra de teatre, el mateix Gordon i la directora canadencina Louise Archambault, n'han fet l'adaptació a la pantalla gran. L'opció estratègica del film és construir-lo defugint qualsevol temptació èpica per centrar-se exclusivament en una trama que barreja el component dramàtic, però també la intriga, amb diversos girs de guió inesperats -que convé no desvetllar, però tots ells basats escrupolosament en els fets històrics en els quals s'inspira la història- que mantenen l'atenció de l'espectador constantment.

Resulta curiós que qui s'ha posat darrere la càmera per explicar el testimoni d'Irena Gut sigui una directora canadencina. A Louise Archambault la coneixem perquè fa tres anys vam estrenar-ne la anterior pel·lícula *Y llovieron pájaros*, l'entranyable història d'un grup de jubilats que viuen en comunitat en una casa al costat d'un llac. Aquí les seves decisions de direcció prioritzen la microhistòria davant el

context general de la guerra. En aquest sentit, hi ha un tractament molt interessant del temps cronològic: podem intuir com va passant el temps a partir de petits detalls que ens van donant informació de com va evolucionant la guerra, tenint en compte que el que la pel·lícula ens explica en dues hores van ser pràcticament dos anys de l'època, entre 1942 i 1944. Però en cap moment ens apartem d'un espai físic concret, que essencialment és la luxosa mansió requisada en la qual viu Eduard Rügemer, el comandament de la Wehrmacht a qui serveix Irene Gut.

El principal repte d'Archambault amb l'adaptació cinematogràfica ha estat el treball amb els espais i les interpretacions. La pel·lícula aconsegueix evitar en tot moment la teatralitat del punt de partida -en cap moment tenim la sensació d'estar veient l'adaptació al cinema d'una obra de teatre- i insuflar un dinamisme que té molt a veure amb l'ús dels espais. Aquesta mansió sumptuosa, laberíntica i plena de racons amagats és una altra protagonista de la pel·lícula. Pel que fa a les interpretacions, la jove actriu Sophie Nélisse captura molt bé la fragilitat i innocència del personatge d'Irena Gut a través de la seva mirada, però a la vegada la seva determinació i convicció respecte a allò que està fent, ben secundada per Dougray Scott en el paper del comandant nazi. *La promesa d'Irene* és un convincent exercici de memòria històrica que ens descobreix una altra història amagada del passat.

Paco Viallonga
Col·lectiu de Crítics de Cinema de Girona